Ч. 4. Середа 8 (21) січня 1903. Рік XIII.

**Виходить** у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 12.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

## Додаток до „Ґазети Львівскої“.

**Передплата** у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостествах на провінциї:

| | |
|---|---|
| на цілий рік | К 4·80 |
| на пів року | „ 2·40 |
| на чверть року | „ 1·20 |
| місячно . . . | „ —·40 |

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

| | |
|---|---|
| на цілий рік | К 10·80 |
| на пів року | „ 5·40 |
| на чверть року | „ 2·70 |
| місячно . . . | „ —·90 |

Поодиноке число 6 с.

## Запросини до передплати.

„Народна Часопись“ як доси так і в слідуючім році буде держати ся дотеперішної своєї проґрами і видавати ся під тими самими услівями. Побіч змісту політичного і вістий загально всіх обходячих будемо як і доси класти велику вагу на часть фейлєтонову, щоби читателям подавати як найріжнороднійший материял до читаня як із красної літератури так із всїляких галузий науки. Як в попередних роках так і в слідуючім буде „Народна Часопись“ подавати ради і науки із всїляких галузий господарства сїльского і домашного.

Передплату на „Народну Часопись“ приймають: у Львові Аґентия дневників п. Соколовского пасаж Гавсмана ч. 9, а на провінциї ц. к. Староства. Можна присилати також просто до нашої Адміністрациї, але тогди не жадати, щоби висилка ішла через ц. к. Староства; хто там хоче відбирати, нехай там передплачує.

**Передплата коштує у Львові**
і в ц. к. Старостствах:

| | |
|---|---|
| на цілий рік . . | К 4·80 |
| на пів року . . | „ 2·40 |
| на чверть року . | К 1·20 |
| місячно . . . . | „—·40 |

**З почтовою пересилкою:**

| | |
|---|---|
| на цілий рік . . | К 10·80 |
| на пів року . . | „ 5·40 |
| на чверть року . | „ 2·70 |
| місячно . . . . | „ —·90 |

Поодиноке число 6 сот.

## Вісти політичні.

*(Промова п. Президента міністрів дра Кербера в справі австро-угорскої угоди.)*

В доповненю короткого справозданя про засїданя палати послів в пятницю подаємо обширний зміст промови п. Президента міністрів дра Кербера, яку він виголосив про заключене австрийско-угорскої угоди. Насамперед зазначив бесїдник, що підчас угодових переговорів правительство старало ся усунути певні шкідливі наслідки давнїйших умов і завести в нових умовах зовсїм ясні засади. Неможливими до принятя видавали ся правительству умови що-до торговлї худоби, ветеринарийної політики, сейчасового знесеня митового додатку на тирольске збіже, оподаткованя комісових маґазинів, оплат товариства плавби на Дунаю і т. д. Всї ті шкідні наслїдки удало ся правительству усунути. П. Президент міністрів вичислив всї закони, які дотикають цїлости угоди з Угорщиною; ті закони будуть предложені парляментови в найблизших днях. Обширно обговорював справу торговлї худобою і ветеринарийної політики, що-до яких осягнено знамениті висліди, що хоронять краєву торговлю від небезпечности заволоченя з Угорщини зарази на безроги. Що дотикає митового додатку на тирольске збіже, буде він иствувати дальше через весь час треваня митово-торговельного союза з Угорщиною (гучні брава).

Відтак заповів п. Президент міністрів, що в марті предложить закони, дотично розпочатя виплат в готівцї і оконечного введеня в жите керонової валюти. Обговоривши відтак обширно валютову справу, приступив др. Кербер до справи нової автономічної тарифи митової, вичисляючи єї поодинокі, найважнїйші позициї. Рівночасно з новими предложенями, дотично угоди з Угорщиною, буде предложена нова митова тарифа. Не пора нинї — говорив — вичисляти та узасадняти кожду подрібну позицию тарифи, мушу лише ограничити ся до загальних згадок. Правительство при укладаню нової митової тарифи старало ся після сил хоронити рівно інтереси рільництва, як і промислу. Однею з найважнїйших ґарантий розвою промислу є митова свобода для сирих продуктів, потрібних в промислї.

Що-до збіжевих оплат, містить тарифа такі постанови: Пшениця (і оркиш) 8 кор. 50 бст. жито 7 кор., ячмінь 4 кор., овес 6 корон,

---

4)

## СЕРЦЕ СЬВІТА.

*(З анґлїйского — Г. Райдера Гаґґерда.)*

(Дальше).

Того самого дня, коли вже все було знову в порядку, прислав сеньор Страйкленд післанця до мене та запросив мене до себе на обід. Я приняв запрошене, а коли ми по обіді собі закурили та набалакали ся вже досить о борбі, відозвав ся він до мене: Дон Іґнаціо, я завдячую вам жите, а я, вірте менї, вдячний вам, бо аж не можу того зрозуміти, як ви могли для зовсїм чужого чоловіка тілько зробити.

— Я то зробив, бо сподобав вас собі, сеньор, — сказав я єму на то, — а відтак чоловіка аж радість бере, коли таких безбожників можна половити у їх власні сїти. Ті, що нинї рано погибли, були всї урвителї. Они прийшли рабувати, а така зволоч відбирає чоловікови холоднокровно жите за пять долярів; але то другі намовили їх до того, тоті, що вас ненавидять, бо ви добре обходите ся зі своїми індияньскими робітниками, а они не хотять тут терпіти ніякої чужої конкуренциї і гадають, що ви лиш перший з многих. Тому то они й гадали собі, що добре би вас убити, щоби другим відобрати відвагу брати ся тут до якого підприємства. Але ви тепер щасливо все перебули, і не потребуєте вже нїчого бояти ся, бо они дістали таку науку, що не борзо єї забудуть.

— Тим лїпше, — сказав він на то, — бо я маю тут вже тілько клопотів, що менї годї памятати о тім, як би боронити свого житя від такої поганої зволочи. Але тепер, дон Іґнаціо, я би хотів вас щось спитати та аж якось не сьмію, бо готові може й не взяти під розвагу моє предложене, але чи не схотїли би ви приймити якої посади у мене? Менї треба конче заступника управителя, такого, що міг би допильнувати Індиян. Я платив би єму охотно сто долярів на місяць; відносини моєї спілки, на жаль, не позваляють менї більше гроший на то видавати.

Я подумав хвильку а відтак відповів:

— Сеньор, платня не така велика, щоби мене кортїла, хоч стане, щоби з неї заплатити за помешкане і харч та мати ще й на тютюн, але я приймаю ваше предложене з тої самої причини, з якої нинї рано за вас бив ся, а то длятого, що ви менї сподобали ся. Буду робити, що зможу, щоби служити вашим інтересам. Але мушу зробити вас на то уважним, що може прийти час, коли би я вас мусїв нагло покинути, бо я не зовсїм паном моєї власної волї. Я підданий великого товариства, а хоч я тепер на відпустці, і то вже від многих лїт, то все-таки може се товариство покликати мене кождої хвилї до служби.

Так отже стало ся, що я вступив на службу до Джемса Страйкленда, чи радше до єго спілки. Я служив там більше як рік і працював з цїлої сили, бо сеньор не щадив нї себе, нї мене.

Але вернїм тепер до Джемса Страйкленда. Він походив зі старого шляхотского роду, що вже видко було по єго лици. Мимо того був єго батько сьвящеником єретицкої церкви, і зовсїм бідний. Коли помер, був Джемс молодим лїт за двайцять, і не мав більше нїчого на сьвітї, як лиш около пять тисячів долярів. А що він любив пригоди і мав санґвінїчний темперамент, то заложив собі ферму в Тексасї, де перебув всїлякі небезпечности і труди та остаточно стратив всї свої гроші.

По тім досьвідї був змушений жити з працї своїх рук а тодї бувало всїляко з ним. Уїзджав конї, ловив буйволи, а через два місяцї так було круто коло него, — ах, прикро менї о тім писати, — що був змушений стати в якійсь господї в Панамі за послугача.

Відтак дістав ся до Нікараґви і був там за копальника в копальнях золота і срібла, а коли я єго перший раз пізнав, був він вже яких десять лїт при копальни. Більшу часть того часу був він управителем копальні в Чонталесь, що належала до якогось Американця, де жовта пропасниця так лютить ся, що лиш мало білих людий може там жити.

Там научив ся він по іспаньски та по індияньски або говору Мая. Перебувши тяжку

кукуруза 4 кор., солод 5 кор., мука 15 корон, виноград і винний мощ 40 кор., овочі 20 кор., ярини 20 кор., декорацийні цьвіти 50 корон, Отсе найважнійші рільничі оплати, які нині наводжу. Охотно, о скілько то було можливим, я старав ся узглядпити жадане угорских аґрарників, одержуючи за се в заміну инші користи для нашого промислу і рільництва.

Що дотичить мита від худоби і продуктів, навів п. Президент мінїстрів слїдуючі позициї: за штуку вола 60 кор., за корову 30 кор., за теля 18 кор., за безрогу після ваги понад 120 кор., за коня повисше 2 літ 100 кор., за 100 кґ. битої дрібної птиці 25 корон, за риби 20 кор., за масло 35 кор., за солонину 45 кор., за лїкер 170 кор., за вино в бочках 60 кор., за вино у флящках 75 кор., за шампан 150 кор.

Отсе — каже п. Президент мінїстрів — є найважнійші оплати дотично рільництва, однакож додаю, що в митовій тарифі для головних родів збіжа означено мінїмальні мита, а іменно для пшениці і оркишу 6 кор. 30 сот., для жита 5 кор. 80 сот., для ячменю 2 кор. 80 сот., на овес 4 кор. 80 сот., кукурузу 2 кор. 80 сот. і т. д. Всї ті позициї є о 1 кор. 26 с. низші від висше наведених, засадничих. Ті мінїмальні мита можуть бути придатними сим державам, з якими заключуємо торговельні договори, але тільки в заміну за инші уступки.

Обговорюючи з черги промислові оплати, вичислив бесїдник позициї також найважнійших галузий промислу. Нова митова тарифа — говорив — опирає ся на засаді здорового розвою власного промислу і рільництва, яким також має ся подати охорону при заключеню нових торговельних договорів. Товари держав, які австрийскі та угорскі продукти і кораблї гірше трактують, чим товари і кораблї инших держав, мають бути обложені додатковим митом до 200 прц. митової тарифи, або аж до висоти вартости товару; а коли они свобідні від мита до 100 прц. торговельної вартости. Впрочім митова тарифа старає ся увзглядпити всї поступи науки і знаня в промислї. Що дотичить обороту мливом, то на дальше він також знесений.

Відтак заявив п. Презес кабінету, що приступаючи до кінця своїх виводів, бажає ще раз піднести, що переговори були дуже трудні і що часто навіть бували хвилї, в яких обі держави зовсїм не стояли побіч себе, але против себе. Отже тим більше нові умови мусїли бути уложені в зовсїм недвозначний спосіб, так щоби на будуче були виключені всякі задирки і ріжниці, щоби обі держави дїйстно могли поступати побіч себе і творити сильну на вні і на внутр монархію, щоби повага великодержавного становиска монархії супротив Европи зросла як найбільше.

Не обмежаючи ся виключно на яснім уложеню умови, оба правительства при заключеню умови зложили собі взаїмно слїдуючу деклярацию: „Оба правительства обовязують ся всї заключені умови, як і постанови, дотичачі митово-торговельного союза, перевести совістно і на основі цїлковитої взаїмности; позаяк на тім полягає взаїмне і льояльне виконане сих постанов, щоби економічні відносини обох половин монархії не стали утрудненими, тому кожда з обох держав, придержуючи ся сего митовоторговельного союза, повинна за користи, які плинуть з відновленя союза, в рівний спосіб відвдячувати ся другій державі на хлїборобскім та промисловім поли“.

З сеї заяви — говорив др. Кербер — виходить, що оба правительства желають собі цїлковитого, докладного і льояльного виконаня заключених умов і они строго рішені задержати на дальше спільність в тім дусї т. к, щоби оба краї могли жити в згоді і мирі. Палата зволить увзглядпити і поперти сї змаганя, памятаючи на свої конституцийні обовязки і вагу хвилї, яка для будуччини є рішаючою. (Гучні оплески, ґратуляциї).

Свобідна конкуренция відносить ся не лише до продуктів рільництва і промислу, але також до вартістних паперів і ефектів обох держав, о скілько не противлять ся сему закони, оба правительства поручають своїм органам строге пильноване приписів, однак виразно підношу, що сею заявою не нарушує ся прав і обовязків кождого правительства підпирати продукти рільництва і промислу та кредитових справ власної держави і що ся умова не має приміненя при розписаню і розділї достав для держави, взглядно країв, державних підприємств, громад і міст та при доставленю кавций на користь вименованих правних осіб“.

# Новинки.

*Львів дня 20-го січня 1903.*

— **Краєва рада шкільна** іменувала: о. Матея Соколовского помічником катехита в V. ґімназиї у Львові. Заступниками учителів в середних школах: Омеляна Барана і Івана Лапоху для ґімназиї в Дрогобичи; А. Теодоровича для ґімназиї в Підгужу; Як. Капля для ґімназиї в Тарнові; Йосифа В. Райса для ґімназиї в Золочеві: Андрія Камінського для І. ґімназиї в Коломиї; Григория Мартинюка для рускої ґімназиї у Львові. — Кр. рада шкільна перенесла Стан. Леонгарда, заступника учителя в ґімназиї в Підґужу до ґімназиї в Новім Санчи.

— **Йорданьске водосьвятє** відбуло ся вчера у Львові як звичайно що року з великою парадою. В Успеньскій церкві відправив службу Божу о. митрат Білецкий в сослуженю крилошан капітули і численного духовеньства, а відтак відбуло ся водосьвятє на ринку. На торжестві сїм були також Є. Е. п. Намістник ґр. Лев Пінїньский, Є. Е. п. Маршалок краєвий ґр. Андрій Потоцкий, радник Двору Мавтнер, президент міста др. Малаховский, сенат академічний з ректором дром Охенковским, многі репрезентанти властий правительствених, краєвих і войскових і великий здвиг народа. Асистувала також компанїя 15-го полку піхоти з музикою і віддавала підчас церемониї приписані сальви. В процесиї довкола ринку выступили також брацтва всїх руских церков. у Львові.

— **Стан здоровля Є. Е. Впр. Митрополита** Шептицкого все ще єсть грізний, мимо того, що настало мале поліпшене, бо хороба єсть взагалї дуже скомплїкована, а Впреосьвященний єсть дуже ослаблений. В суботу відбували ся знову оглядини

---

хоробу, прийшов він до Мехіка, де обняв управу копальнї срібла в Кумарво, при котрій був управителем якийсь Мехіканець, котрого задля якогось значного спроневіреня відправили.

В тій копальни, хоч она була богата, трудно було робити задля того, що там вода підходила, а сеньор Страйкленд мусїв насамперед копати канали і спускати ними воду. Отже коли я там став на службу, ішло все зразу якось зовсїм добре, аж нараз вода зачала так сильно підходити, що треба було покинути всю роботу, позаяк у нас не було парових помп. Сеньор Страйкленд дав о тім знати властителям копальнї, а що они вже не посилали єму гроший, то він платив робітникам добутим сріблом.

Коли я одного вечера вернув домів з гут, де витоплюванє срібло, застав я сеньора, як він підперши голову рукою і з незакуреним циґаром в зубах сидів над отвореним листом і думав. При всїх наших неудачах і тяжких роботах, він нїколи не тратив відваги, не перестав нїколи усьміхати ся, але тепер сидів такий засумований, як той, що лише що поховав свою матїр, а я спитав его, що єму такого приключило ся.

— Нічого незвичайного, Іґнаціо — сказав він. — Властитель копальнї пише менї, що то через мою нездарність вода затопила штольню. Він мене відправляє і мусить менї задержати платню, бо уважає мене одвічальним за его страти.

— Той чоловік сорому не має, чи що, коли він такий лист пише — сказав я розлючений. — Аби его дики та гієни пожерли! Я аж забув ся, що говорю, така взяла мене злість на тих, що важили ся так говорити о сеньорі, котрий день і ніч для них мучив ся.

— Дай спокій, Іґнаціо — сказав він усьміхнувши ся. — Так сьвіт платить. Менї моє діло не удало ся і тепер мушу терпіти наслїдки того. Як би менї було діло удало ся, то була бя инша історія. А найгірше то, що я крім тих тисяч долярів, які менї в Мехіку лишають ся, а з котрих я тобі вісїмсот винен, вложив тут всї мої гроші і тепер треба буде розпочинати нове діло майже без нічого.

— Прошу тебе, не говори так — сказав я єму на то. Хибаж з мене такий падлюка, щоби я тебе так обдирав, як другі обдирають? Коли ще словом о тім відозвеш ся, то я тобі того нїколи не забуду.

Сказавши то пішов я в гори, щоби на проході трохи успокоїти ся, та й гадки не мав о тім, чого довідаю ся коли верну домів.

### III.

### Дві несподїванки.

Коли я ішов улицею через село, стрітив я того приятеля, у котрого мешкав, коли приїхав до Кумарво.

— Ах, пане! — поздоровив він мене — бо Індияни з нашого братства так мене завсїгди називали, скоро між нами не було нікого чужого. — Я шукав за тобою. Звиток знайшов ся.

— Який звиток?

— А той записаний образовим письмом, в котрім щось написано про стару копальню. Знайшов ся вчера случайно. Ось він тут! — І він дав менї звиток завинений в якесь старе полотно.

Воздух був лагідний, вечер красний. Отже коли місяць сходив, роздумував я насамперед над тим, чи не вертати би менї домів. Аж нараз вилїз якийсь чоловік з корчів і заступив менї дорогу так нагло, що я мимоволї добув ніж.

— Сховай его назад, пане — сказав той чоловік і поздоровив мене покірно та зробив знак. — Минуло богато лїт від того часу, коли ми послїдний раз видїли ся і ви може мене вже забули. Я Моляс, ваш молочний брат.

Я придивив ся єму тоді лїпше при сьвітлї місяця і пізнав его, хоч він був дуже змінив ся. Я обняв его і притулив до себе, бо він остав ся був вірний менї навіть тоді, коли многі мене покинули.

— Звідкиж ти тут взяв ся, Молясе? — спитав я. Коли я послїдний раз чув про тебе, то мешкав далеко ген аж в Чіяпас.

— Якась дивна річ привела мене сюди, так дивна, що я уважав за конечне їхати сьвітами, щоби вас відшукати. Де би я міг поговорити з вами так, щоби нїхто нам не перешкаджав?

— Ходи зі мною — сказав я і повів его до свого помешканя, де єму дав попоїсти і напити ся, бо він був дуже змучений з дороги.

— Говориж тепер — сказав я наконець.

— Покажи менї своє знамено, пане. Я хотів би его ще раз побачити.

— Я розкрив груди. Він встромив очи в талїсман і сказав відтак: Досить. Скажи менї, пане, який єсть переказ, що вяже ся зі сею дорогоцїнностию.

— Такий, Молясе, що хто би сполучив тоту половину, що у мене на шиї, з тою другою, якої бракує, то Індияни запанують знову

лікарскі під проводом дра Найсера з Відня і львівских лікарів дра Озаркевича та д рів Зембіцкого і Вічковского.

— **Іспити кваліфікацийні** для учителів шкіл народних розпічнуть ся: в Станиславові дня 16 лютого, речинець до вношеня подань до 3 лютого; в Тернополи дня 16 лютого, речинець до вношеня подань до 10 лютого і в Заліщиках дня 18 лютого, речинець до вношеня подань до 6 лютого; в Коросні дня 26 лютого, речинець до вношеня подань до 5 лютого с. р.

† **Павло А. Грабовский,** звістний україньский писатель, номер сими днями, — як доносить „Сибірский Лїсток“ — в Тобольску, в 38-ім році житя. За ціле своє недовге житє покійний поет перенїс немало мук. Ще молодцем заслано Грабовского в Сибір, де по довгих лїтах неволї й помер. На лїтературне поле виступив покійний ще коло 1890 року і від того часу до самої смерти працював в лїтературі. Єго твори містили ся в „Зорі“, „Житю і Слові“, „Літ.-наук. Вістнику“ і ин. Поезиї покійника появляли ся і окремими виданями у нас і на Українї. Тепер приготовляє ся в Києві до друку більша збірка его поезий. В. є. п.

— **Крадіж в церкві.** З Ярослава доносять, що в тамошній церкві украв хтось сими днями з престола ложочку від сьв. причастия, а з шафи за престолом фелон і инші апарати церковні разом вартости около 800 корон на шкоду о. катехита Терлецкого. Повідомлена о тім поліция міска зловила злодіїв в Радимнї. Суть то два молоді 20-лїтні челядники Гіль і Мазуркевич, котрі вкрадені річи заставили вже були в склепі Грушки в Радимнї.

— **Знов огонь в Бориславі.** Вчера перед полуднем около 9 год. навістив огонь вже третий раз бориславскі копальнї нафти. Огонь вибух знову в закопі Егна, котрий погорів вже був давнїйше. Перед тим згоріло в нїм ціле урядженє, а тепер горить ропа бухаюча з того закопу. Крім ропи, котра бухає огненним стовпом з двох закопів і пливе до потока та спливає ним дальше, згоріли ще чотири доми і займили ся два мости. Ратунок майже неможливий, бо цїлий терен. займаючий майже два морги ґрунту, так пересяк нафтою, що она на кождім кроцї займає ся. Новий сей огонь грозить копальням земного воску. Від чого займило ся, годї знати; припускають, що десь тлїло ще від попередної пожежі, але й говорять о тім, що хтось підпалює. — Після нинїшних вістий, тлїла ще ропа в однім із збірників ще від послїдної пожежі і від неї займили ся гази. Поломінь обняла в одній хвили зібрану ропу, а також і погік на просторі 400 метрів зачав горіти. Від горючої ропи займило ся пять хат стоячих над потоком. Лиш задля великого снїгу і браку вітру огонь не розширив ся на нові закопи. Щоби зменшити небезпечність, уряд гірничий заказав нічну роботу в ропних закопах.

— **Страшна пригода** стала ся минувшої недїлї рано на шляху зелізницї під Кульпарковом. Там з обох сторін шляху зелізничого єсть великий вал а через шлях переходить вкопаний у той вал гостинець до Кульпаркова. Коли поїзд доїзджає до того гостинця, то машиніст не може видїти, чи не їде хтось гостинцем на шлях а на відворот той, хто їде гостинцем, не видить над'їзджаючого поїзду. Отже в недїлю рано вертав зі Львова молодий паробчак, Войтїх Ляхович, син господаря з Кульпаркова, а по дорозї взяв на сани ще й 50-лїтну Катерину Борисову. Ляхович їхав одним конем і, видко, забалакав ся з Борисовою, бо не чув, що над'їзджає поїзд та в'їхав на шини як раз в хвили, коли над'їздив поїзд зі Станиславова. Машиніст не міг вже здержати поїзду і машина вдарила з цїлої сили в сани з боку, покалїчила страшно коня і женщину а паробка убила на місци. Борисова померла в дорозї до шпиталю.

— **Нещаслива пригода.** В Гадинківцях, повіта гусятиньского, підчас вирубуваня дерев в парку двірскім п. Артура Цїлецкого упадаюче дерево привалило тамошного селянина Івана Цьвійока так нещасливо, що він в чотири години опісля помер

— **Довгий сон.** З Відня доносять, що на тамошну клїніку проф. Ваґнера привезено сими днями з Угорщини 19-лїтну дівчину, котра ще три місяцї тому назад як заснувала так і спить без перерви, а щоби не померла, то треба її було штучно годувати. Тепер перед кількома днями нїби то обудила ся, але все ще єсть непритомна. Перед двома роками запала була тота дївчина в так само глубокий сон. В кругах лїкарских викликав сей случай велике заінтересованє.

— **Померли:** Кость Горбаль, ц. к. професор ґімназиї (польскої) в Перемишли, номер тамже дня 14 с. м. в 67-ім році житя. Покійник в шісдесятих роках належав до виднїйших діячів нашого народного відродженя. З покійником вяже ся історія народного руху, який в тих часах ґрупував ся около видавництв: „Вечерниць“, „Мети“, „Ниви“ і др. Покійник був також редактором „Ниви“ а пізнїйше редактором політичної часописи „Русь“. Яко професор служив покійник довгий час при ґімназиї в Стрию а опісля перенїс ся до Перемишля. — Андрій Цурковский, емерит. учитель народний в Клебанівцї, повіта збаразкого, номер дня 6-ого с. м. в 87 році житя. Покійник в 1843 р. ходив на теольоґію а відтак з патріотизму пішов на учителя народ. — Яків Клим-Кулїрка, колишний посол на буковиньский сойм, господар у Виженцї. — Василь Харнович, учитель в Рускім Банилові на Буковинї.

## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Відень** 20 січня. Президент угорских мінїстрів п. Сель має нинї прибути до Відня, аби здати справу Є. В. Цїсареви з політичного положеня на Угорщинї.

**Константинополь** 20 січня. Вчера в часї богослуженя вистрілив до вірменьского патриярха Орманїяна якийсь чоловік два рази з револьвера. Виновника замаху зараз увязнено. Належить він імовірно до вірменьского революцийного комітету.

**Атени** 20 січня. Цїсар Вільгельм повідомив урядово атеньский королївский двір, що в найблизшім часї приїде до Атен німецкий наслїдник престола, кн. Фридрих Вільгельм.

**Мадрид** 20 січня. Як доносять з Танґеру, положенє в Марокку єсть дуже грізне і здаєть ся не обійде ся без інтервенциї держав. Анґлїя предкладає заведенє протекторату Анґлїї Франциї і Нїмеччини.

**Будапешт** 20 січня. Pester Lloyd заперечує рішучо всякі поголоски про парляментарну кризу на Угорщинї і про димісию президента сойму ґр. Апонїого.

## Надіслане.



від моря до моря, як панували колись тоді, коли се серце було ціле.

— Так каже вість, пане. Так учить нас наше братство. Тоту половину тої дорогоцінности, котру ти носиш на собі, називають „день“, а тамту другу, тоту, що десь пропала, називають „ніч“. А так пророкують: Коли „день“ і „ніч“ сполучать ся, то замкне ся круг, котрого середина називає ся „серце неба“, і серце запанує на сьвіті.

— Так і є, Молясе.

— Добре, отже послухай: „Ніч“ знайшла ся! Я видів єї на власні очи і приходжу дати тобі о тім знати.

— Говори дальше! — сказав я зворушений.

— Пане, там в Чіяпасї єсть розвалена сьвятиня, котру побудували стародавні люди. До тої сьвятинї прийшов якийсь чоловік зі своєю донькою. Той чоловік був старий а очи сьвітились єму яростию. Він був такий, що аж страх брав дивити ся на него, але дівчина була дуже миленька і красна. Там, в тих розвалинах перебували они більше як чотири місяцї. Той чоловік то якийсь великий лїкар і вилїчив вже богато людий, так бодай о нїм говорили. Але він не бере грошей, лиш то що єму принесуть на поживу.

Отже стало ся так, що моя жінка, з котрою я перед двома роками оженив ся, занедужала тяжко. Знахор в селї не знав нїякої ради. Але що я довідав ся про славу старого Індиянина, то постановив піти до него і поспитати єго ради.

Коли я говорив об тім зі своєю жінкою, сказала она, що і він вже нїчого не поможе, бо она вже видить, що смерть стоїть в ногах коло єї постелї. Але я поцїлував єї і пішов лишивши коло неї отця духовного і єї сестри. Кучерик єї волося взяв я з собою тай курятко і кілька яєць для того Ляккандона, бо люди казали, що він Індиянин, але не християнин.

Вечер був красний, коли я прийшов до сьвятинї і став лїзти на гору по полупаних сходах. Я вже вийшов був майже на гору, коли побачив на долинї під каблуком брами над сходами якогось старого чоловіка. Він стояв і дивив ся на заходяче сонце. Тїло єго вкривала ясна полотняна одїж а волосє на голові і довга борода були білесенькі. Ніс єго був як дзюб у орла а єго сьвітячі очи таки нїби аж добирали ся чоловікови до самої глубини серця та відчитували там єго найтайнїйші гадки.

— Витай, брате! — промовив він до мене нашою мовою, але якимсь дивним наголосом в словах. А иногді ще й уживав таких слів, яких я не розумів. — З чим добрим приходиш?

— Менї язик як би кілком став в ротї, бо він заєдно на мене дивив ся і не чекаючи моєї відповіди, спитав мене: Чи тебе серце болить, брате?

— Пане, коли я гі слова почув, а ти знаєш, що они значать, я так перепудив ся, що мало на землю не впав. Я попробував заговорити до него знаками і ось він відповів. Децо инакше, як то ми робимо, але я все зрозумів. Він так як перестав робити знаки, а він сказав: Ти перейшов через ворота сьвятинї, брате, зайдиж і ходи до престола

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).